

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Datum 1 juli 2024
Ons kenmerk OP 23004/ap
Onderwerp Internetconsultatie Cbw

Telefoon 06 - 10 36 19 78
Telefax 030 - 235 77 00
E-mail audrey.poelaert@ns.nl

Geachte dames en heren,

Namens de N.V. Nederlandse Spoorwegen en alle met haar verbonden dochtervennootschappen (hierna gezamenlijk aan te duiden als "NS") maken wij hierbij graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op het voorliggende conceptwetsvoorstel Cyberbeveiligingswet (hierna: "Cbw").

Als 'aanbieder van essentiële diensten' onder de Wbni zien wij vanzelfsprekend het belang in van deze wetgeving en wij onderschrijven dan ook de demarche om tot een hoger niveau van cyberbeveiliging te komen. Cruciaal hierbij is de risico-gebaseerde aanpak, zodat de regeldruk voor entiteiten die onder het toepassingsbereik van deze implementatiewet komen te vallen, behapbaar blijft.

In dat verband verwijst NS allereerst naar de reactie van VNO-NCW en MKB-Nederland van 26 juni 2024 met kenmerk 24-122488 op de Cbw (**bijlage 1**). NS was mede betrokken bij het opstellen hiervan en onderschrijft deze reactie volledig; deze kunt u dan ook als hier herhaald en ingelast beschouwen.

In aanvulling hierop hebben wij artikelsgewijs nog enkele opmerkingen op de Cbw met suggesties voor aanpassing. Deze treft u aan in **bijlage 2**.

Vanzelfsprekend is NS graag bereid om deze reactie toe te lichten. Hiervoor kunt u contact opnemen met Audrey Poelaert van de juridische afdeling van NS (zie boven voor de contactgegevens).

Ons kenmerk OP 23004/ap

Pagina 2/6

Met vriendelijke groet,

Dimitri van Zantvliet
Directeur Cyber Security (CISO)

Bijlagen

1. Reactie VNO-NCW en MKB-Nederland
2. Aanvullend commentaar NS

Ons kenmerk OP 23004/ap

Pagina 3/6

Bijlage 1 - Reactie VNO-NCW en MKB-Nederland

<https://www.internetconsultatie.nl/cyberbeveiligingswet/reactie/6d9e9d24-6d54-49c4-9909-99c1a49f84ea>

Bijlage 2 - Aanvullend commentaar NS

Artikel in voorstel	Commentaar	Suggestie
22.3	Op grond van dit artikel kan Onze Minister het nationale register aanpassen. Tegelijkertijd moet een entiteit overeenkomstig artikel 45.2 Cbw de informatie in het register up-to-date houden. Er is echter niet bepaald dat entiteiten geïnformeerd worden door Onze Minister bij aanpassingen conform artikel 22.3 Cbw.	Voorzie in een mededeling door Onze Minister aan de entiteiten, waarna de termijn tot informatieverstrekking uit artikel 45.2 Cbw begint te lopen.
27	Het feit dat een melding niet leidt tot een verhoogde aansprakelijkheid is niet in het wetsvoorstel opgenomen.	Implementeer dit in de Cbw.
29.1	De zinssnede “onverwijld of, indien dat niet mogelijk is” is ons inziens een striktere verplichting dan “onverwijld en in elk geval”, zoals voorzien in de NIS2-richtlijn. Gelet op de zeer korte termijn stellen wij voor om de bewoording van de NIS2-richtlijn te gebruiken.	Breng de tekst van artikel 29.1 Cbw in lijn met de tekst van artikel 23.4 sub a) NIS2-richtlijn.
28.1	De zinssnede “onverwijld of, indien dat niet mogelijk is” is ons inziens een striktere verplichting dan “onverwijld en in elk geval”, zoals voorzien in de NIS2-richtlijn. Teneinde processen te stroomlijnen (bijv. t.a.v. AVG), stellen wij voor om de bewoordingen van de NIS2-richtlijn te gebruiken, die ook nauwer aansluiten bij bijv. artikel 33 AVG.	Breng de tekst van artikel 28.1 Cbw in lijn met de tekst van artikel 23.4 sub b) NIS2-richtlijn.
29.1.d	Het begrip “alle beschikbare informatie” is heel ruim en wellicht niet noodzakelijk voor het bereiken van het beoogde doel.	Voorstel tot aanpassing van artikel 29.1.d Cbw als volgt: “ <i>d. indien van toepassing en beschikbaar, die informatie die het CSIRT en de bevoegde autoriteit in staat stelt om eventuele grensoverschrijdende gevolgen van het incident te bepalen</i> ”.
41.1	Worden vrijwillige meldingen op grond van artikel 35, eerste lid, onderdeel b Cbw hier bewust buiten toepassing gelaten?	Ga na of niet kan worden volstaan met verwijzing naar het volledige artikel 35, eerste lid Cbw.
41.3	Moeten niet ook vrijwillige meldingen doorgestuurd kunnen worden door het centrale contactpunt?	Ga na of verwijzing naar artikel 27 Cbw niet vervangen moet worden door verwijzing naar artikel 41 lid 1 Cbw.
41.2	Artikel 65 Cbw is ook van toepassing op deze informatieverstrekking, waardoor het wellicht	Redactionele opmerking.

	niet nodig is om de derde zin van artikel 41.2 Cbw te behouden.	
45.1	Er staat geen termijn voor de informatieverstrekking.	Voorstel om de termijn van één maand na inwerkingtreding / aanwijzing te hanteren, in lijn met artikel 48.3 Cbw.
48.2	Moet in dit artikel niet verwezen worden naar artikel 44 Cbw (in plaats van artikel 38 Cbw)?	Redactionele opmerking.
48.3	De termijn van 17 januari 2025 kan enkel gehaald worden in zoverre het nationale systeem uiterlijk één maand voor die datum beschikbaar komt, waarvan in artikel 22 is bepaald dat dit uiterlijk 17 januari 2025 is, dan wel één maand na de inwerkingtreding van dat lid. Wij verzoeken dan ook om de tekst van deze artikelen met elkaar in lijn te brengen.	Voorstel om de tekst als volgt aan te passen: <i>“uiterlijk één maand na de totstandkoming van het nationale register, zoals bepaald in artikel 22 lid 2”.</i>
54	Er ontbreekt een spatie bij “deentiteiten”.	Redactionele opmerking.
54	Corrigeren naar NIS2-richtlijn.	Redactionele opmerking.
54	Is het een bewuste keuze om de zinssnede “en, indien van toepassing, hun leveranciers of dienstverleners” niet op te nemen?	Overweeg het toevoegen van de betreffende zinssnede uit artikel 29 NSI2-richtlijn.
65	Artikelen 20.2 en 21.2 Wbni bevatten voor een aanbieder de garantie dat zonder diens instemming geen tot de aanbieder herleidbare vertrouwelijke gegevens worden verstrekt, tenzij dat dienstig is aan het bevorderen van maatregelen ter voorkoming of beperking van een verstoring van het maatschappelijke verkeer. Deze garantie werd niet overgenomen in de Cbw, waardoor het niet duidelijk is wanneer/hoe veiligheids- en commerciële belangen van een aanbieder desgevallend zullen worden beschermd. Aangezien de betreffende bepaling uit de NIS2-richtlijn (artikel 2 lid 13) niet gewijzigd t.o.v. de NIS1-richtlijn (artikel 1 lid 5), verzoeken wij om overname van deze garantie in de Cbw.	Neem de bewoordingen van artikelen 20.2 en 21.2 Wbni over in de Cbw.
65.1	ENISA en de centrale contactpunten van andere lidstaten ontbreken in de in dit artikel genoemde instanties.	Neem ENISA en de centrale contactpunten van andere lidstaten op in de opgesomde instanties in artikel 65.1 Cbw
67	Er ontbreekt een spatie bij “vaneen”.	Redactionele opmerking.

70a	Wie draagt de kosten van een ad hoc beveiligingsaudit? Meer algemeen, wat is de reden voor het separaat opnemen van een ad hoc beveiligingsaudit, aangezien een gerichte beveiligingsaudit ook ad hoc uitgevoerd kan worden?	Breng verduidelijking aan.
77.3	De zinsnede "onderneming waartoe de essentiële entiteit behoort" is verwarrend. Kan niet worden volstaan met het verwijzen naar "de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar van de essentiële entiteit"?	Overweeg om deze zinsnede aan te passen als voorgesteld.
84.3	De zinsnede "onderneming waartoe de belangrijke entiteit behoort" is verwarrend. Kan niet worden volstaan met het verwijzen naar "de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar van de belangrijke entiteit"?	Overweeg om deze zinsnede aan te passen als voorgesteld.
93	Verschillende punten worden doorgeschoven naar nog op te stellen AMvB's, waarvan de contouren nog niet bekend zijn gemaakt. Daarnaast zullen uiterlijk 17 oktober 2024 nog uitvoeringshandelingen vastgesteld worden door de Commissie, bijvoorbeeld op grond van artikelen 21 lid 5 en 23 lid 11 NIS2-richtlijn, waarvan thans concepten voorliggen ter consultatie. Wij verzoeken dat hiermee rekening wordt gehouden bij het bepalen van de inwerkingtreding van de betreffende bepalingen.	Voorzie in gepaste overgangsregelingen.
Paragraaf in memorie van toelichting	Commentaar	Suggestie
5.2.4	Moet in de laatste alinea de term "aanwijzing bij regeling" niet "aanwijzing bij besluit" zijn?	Redactionele opmerking.
5.6.5	Wat is het lot van schakelorganisaties met een achterban bestaande uit zowel essentiële of belangrijke entiteiten en andere relevante partijen?	Overweeg of de samenstelling van de achterban echt bepalend moet zijn en hou desgevallend rekening met een 'gemengde' achterban.
5.7.12 (overtrederschap)	Nummering moet aangepast worden naar 5.7.13.	Redactionele opmerking.
5.7.13 (samenwerking toezichthoudende instanties)	Nummering moet aangepast worden naar 5.7.14.	Redactionele opmerking.
Artikelsgewijze toelichting artikel 41	Typo in tweede paragraaf, aanpassen naar "er zullen ook".	Redactionele opmerking.